

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quod Maximianus fistula & vermis per domitus, in fauorem
Christianorum scribere ceperit. Cap. L.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

EVSEBII DE VITA

tati deditos, tum imperatori magno ac religioso charo existimaret, eos innimicorum loco habere. Quocirca à sanitate & mente penitus deturbatus, animi impetum in nos incitauit: neq; memoriam eorum, vel qui ante illum essent Christianos persecuti, vel quorū ipse interfectos & vindicta, propter scelera, quæ obierant, constitutus es- set, vel deniq; quorum spectator extitisset, animo complexus est, idque cum præcipuum malorū authorem, quis quis ille tandem fuerit, plaga cœlitus inflicta perculsum, oculis planè cerneret.

Quod Maximianus fistula & vermis per domitus, in fauorem Christianorum scribere ceperit.

CAP. L.

Ille enim simulatq; ecclesias expugnare cœpit, prius quam animum suum iustorum & piorum hominū crux re inquinauit, vltio diuinitus illata in eum inuasit: & ex ipsa carne exorsa peruersit ad animū. Ex improviso enim in illis corporis partibus, quas natura contexit, nascitur apostema: deinde in interioribus corporis recessibus, viles purulentū & fistulosum: atq; horū intolerabilis morsus intima depascebatur viscera quæ quidē infinita vermium multitudine redundarunt: unde fœtor lethalis & pestifer effatur: quandoquidem vniuersa corporis molles, ex nimia eius, antequam incidit in morbū, halluina- ne, & ingluwie in immensam pinguedinem erat cōmunita: quæ tunc putredine contabefacta, intolerabile & plenū horroris spectaculū (vt fertur) proprius accendentibus exhibuit. Atq; demū tot ac tantis malis colluctans, conscientia scelerum, quæ contra ecclesiam admisisset, perculsus, deinceps deo suam culpam confiteri, à persecutione contra Christianos inchoata desistere, legibusque & editis imperatoriis ecclesias illorū exædificare maturat: consuetas preces, quæ pro ipso antè fieri solent, eos iam etiā obire mandat. Atq; iste quidem ob persecutionis flam- mam, quam contra Christianos accendisset, tales poenas persoluit. Verum ille, cuius mentionē superior nostra fo- cit oratio, spectator istarū rerum factus earundemq; co- gnitionem

gnitionem accuratè experientia consequutus, de repente venit in omnium obliuionem. Neque pœnam priori irrogatam, neque iustitiam de merito de posteriore supplicium sumentem, memoria repetiit.

*Quod Maximinus Christianos persequutus, arrepta fuga
se seruili habitu occultauerint.*

C A P. L I.

Qui quidem etiam ipse priorē in scelerū certamine, superare enixe contendens, nouorum contra nos suppliciorum inuentione se se insolenter extulit. Nam neque ignis, neque ferrum, neque clam impacti, neque agrestes belluæ, aut maris vortices illi satisfacere potuerunt, sed præter hæc omnia perigrinum quoddam supplicii genus suopte ingenio excogitare studuit legemque tulit, vt sensus illi quibus lumen percipimus, prorsus labefactarentur. Crebræ igitur multitudines nō virorum solum, sed puerorū etiam & mulierū, cum habarent aciem oculorum dextrorū & pedū commissuras, ferro & cauteriis adeò penitus debilitatas, vt ipsis nullo post usui esse possent, ad metalla amandabantur excrucianæ. Quarum rerum causa non diu post, istum quoq; iusta dei vltio occupauit. Nam cum spe in dæmonibus, quos deos esse censebat, collocata, & immunerabilibus armatorum copiis confisus, ad prælium committendum progressus esset, tunc dei ope qua niti debuerat destitutus, primum apparatus regaleum parum sibi congruentem coepit exuere: deinde timidè ignaneque in multitudinem irreperere. Postremò clanculum occultatus, in agris & vicis habitu famulari se posse latitare censuit. Cæterum excelsum obtutum diuinæ prouidentiæ quæ rerum curam gerit vniuersarum, minime subterfugit. Nam posteaquam sperauit vitam suam esse in tuto locatam, ignito dei telo percusus, promis decubuit toto corpore plaga cœlitus delapsa ita exhausto, vt vniuersa pristinæ formæ effigies omnino deleretur: quippe ossa exiccata & instar simulachorum extenuata, tantummodo ei superfuerunt.

Hh 4

Quod